

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vogovo ulico št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kranjsko ljudsko šolstvo in učiteljstvo.

(Dopis iz učiteljskih krogov z dežele.)

IV.

Učiteljska fakcijska opozicija ima pa še drugo veliko napako. Dobro ji je znano, da se brez podpore in pomoči te ali one politične stranke ne more vzdržati. Dobro ve tudi, da je v njenem stremljenju nobena naprednih strank ne more podpirati in prepričana je tudi, da ji v takem početju tudi vlada ne more priti na pomoč. Kaj je torej treba storiti? Toliko se ti najnovejši nezadovoljnosti le sramujejo, da bi se kar naravnost proglasili kot pristaše klerikalne stranke, dasi jim »Slovenec« vedno ponuja svojo roko v pomoč. Po geslu: divide et impera! sanjarijo nekateri izmed naših nezadovoljnih o nekaki samostojni učiteljski politični stranki. To je res smešno, da ne rečem otročje. Samostojne učiteljske stranke ne najdeš v nobeni avstrijski kronovini in tudi pri nobenem narodu ne. Povsod se naslanja učiteljstvo na to ali ono politično stranko, s katere pomočjo si potem prizadeva izboljšati svoje stanje. In mi kranjski učitelji naj bi med našim narodom, kateri je po veliki večini nasproten šoli in učiteljstvu, zasnovali lastno politično stranko! Tak nastop bi bil najboljši dokaz o naši politični nezrelosti! Dolgo časa smo se morali boriti, da smo pridobili narodno-napredno stranko in pa stranko veleposestnikov za se in zdaj pa, ko smo vse, kar imamo, dosegli edino le s pomočjo teh dveh strank, naj bi se njima v zahvalo kar odpovedali in še celo v trenutku, ko stojimo pred durmi, katere se nam v bližnji bodočnosti s pomočjo [teh dveh strank] odpro v dosego izboljšanja našega gmotnega stanja! Nehote se nam usiljuje misel v glavo, da so ti zaslepljeni opozicionarci podkupljeni

od klerikalne stranke. Potrjuje nam to misel tudi dejstvo, da zadnje čase »Slovenec« nima nikdar grajalne besede o nastopanju liberalnega učiteljstva, kateri pa posebno rad napada deželnega šolskega nadzornika Hubada, kakor bi bil on kriv, da se nam ne povišajo plače. Očividno je misel o samostojni učiteljski stranki naperjena kar naravnost proti narodno-napredni stranki, katere bi vsled tega izgubila na svoji moči, pridobila pa na vsak način klerikalna stranka. To je zelo nevarna spekulacija, vsled katere bi se nam prav lahko pripetilo, da obsedimo naposled med dvema stoloma! Kdor ima oči, naj gleda in kdor ima ušesa naj poslušaj! »Slovenski Narod« je že povedal, kako malo ima narodno-napredna stranka od učiteljstva in kako veliko pa lahko izgubi učiteljstvo, če bi ga ne podpirala narodno-napredna stranka. S takim nastopom fakcijska opozicija seje, a žel bo pa klerikalizem. S takimi nespametnimi nazori, s katerimi lika opozicija svoje somišljenike, oziroma s katerimi lovi kaline, se v prvi vrsti razdvaja svobodnomiselno učiteljstvo. V tem so me podkrepile tudi nekatere govornice, katere sem slišal pri letošnji skupščini »Zaveze« v Brežicah. Kakor rdeča nit se je vlekla med temi govornicami špičasta ost, naperjena proti naprednim krogom, ki se trudijo, povzdigniti naše šolstvo in kateri imajo pa tudi resno voljo, učiteljstvu tudi gmotno pomagati. Proti reakcionarjem, kateri so glavni krivci vseh naših slabih razmer, se pa dotičnik ni vzdignil. Omenjam pa, da se to ni godilo pri oficijalnem delu, ampak po zborovanju v — gostilni. Tudi vodstva »Zaveze«, kateremu gre vsa čast, ne zadene v tem oziru nikaka krivda. Vidno je, da je naša fakcijska opozicija nekako središče reakcije, katera pripravlja tla klerikalizmu ter postavlja učitelje v službo klerikalizma. In kadar pa klerikalizem naše

dežele zajaše svojega vranca, bomo učitelji prva žrtev klerikalizma. In ko bo potem klerikalni vranec ropotal s svojimi kopiti po učiteljskih grobovih, bomo pa peli: »Tega kriv je tuji meč!« Ne tuji meč, prijatelji, sami smo krivi vsem našim nezgodam in nesrečam. Zato, pozor! Kazalec se bliža že na 12. uro! Oprtmo torej — v svojo lastno korist in v korist našega naroda — učiteljski nahrbtnik, založimo ga z metodiškimi in pedagoškimi knjigami, s formalnimi učnimi stopnjami vred, ter dajmo narodu po pravilni in lahko umljivi metodiški poti omike in izobrazbe, katere je nujno potreben, in tudi narod bo nam rad privolil, česar tudi nujno potrebujemo, namreč: izboljšanja našega gmotnega stanja.

Posl. Vuković o bosanskem vprašanju.

Ogrska opozicija je zahtevala v svoji adresi spojitve Bosne, Hercegovine in Dalmacije z Ogrsko. Polificiozni dunajski tednik je vsled tega poslal svojega urednika k drž. poslancu vitezu Vukoviću, da zve njegovo mnenje o tem vprašanju.

Vuković je izjavil med drugim: »Mi Jugoslovani smo od nekdaj spremljali položaj na Ogrskem z velikim zanimanjem, in tudi važni načrt opozicije je zbudil naše popolno zanimanje. Načrt zahteva, da okupirane provincije pripadajo po madjarskem pravu Ogrski. Pa tudi Dalmacija bi morala biti po tradicijah in obstojeh pozitivnih zakonih reinkorporirana. Ne mislim, da se bo ta zahteva, ki jasno osvetljuje madjarski imperializem, uresničila, samo konstatiujem, da se je s tem predlogom stavila na dnevni red cela vrsta vprašanj, katerih se do sedaj nismo dotikali in ki ne bodo tako kmalu zginila z dnevnega reda. Jugoslovani, posebno Hrvati, nimajo ničesar proti temu, ker se

usoda Bosne in Hercegovine vendar mora enkrat odločiti. Nočem vprašati, ali bi rešitev v madjarskem smislu ne naletela na neovrgljive zapreke v berlinskem dogovoru in končno tudi v Avstriji, samo konstatiujem, da se Madjarska zelo moti, ako misli te dežele brez zaprek oku pirati in »inkorporirati«. Madjari bi tam doli trčili skupaj s povsem drugačnim elementom, kakor so siromašni Slovaki, Rumuni in Saksi.

Kar se tiče državnopravne strani tega vprašanja, opozarjam, da so madjarske zahteve ničeve. Ako se sploh more govoriti o državnopravnih zahtevah za zedinjenje, pripadajo take zahteve edino trojedini kraljevini Dalmaciji, Hrvaški in Slavoniji. Hrvaška in Slavonija sta v smislu zakona čl. XXX. temeljnih drž. zakonov samostalna z Ogrsko združena država, ki ima sama pravico, da sklepa o svojih zadevah, tedaj tudi o aneksiji. Nadalje govore za zahteve Hrvaške na Bosno in Hercegovino tudi narodnostni momenti. Prebivalstvo okupiranih dežel, a to so Hrvati in Srbi, je nam sorodno in ima pravico, da bodi z nami preko Save zedinjeno.

Kar se tiče Dalmacije, je stvar še enostavnejša, ker ja ta kraljevina v državnopravnem in narodnem oziru itak že spojena s Hrvaško in Slavonijo. Ne more biti tedaj govora o kaki »reinkorporaciji« z Ogrsko. V Dalmaciji se ne najde niti eden človek, ki bi bil za to. Madjari se lahko o tem sami na licu mesta prepričajo.

Ako sploh pride kdaj do preureditve odnosov Hrvaške in Slavonije, okupiranih pokrajin, Dalmacije in Istre, izvršilo se bo to brez vtikanja Madjarov in ne v njihovem smislu. Glede teh dežel kličemo Madjarom Gladst nove besede: »Roko proč. Sicer pa smo prepričani, da teh dežel Madjari ne dobé nikdar v svojo oblast.

Vstaja v Macedoniji.

Po dolgem in vestnem pripravljanju je napočila v Macedoniji splošna vstaja. Vzdignili so se okraji Monastir, Rezen, Presba, Ohrida, Kičevo in Prilep. V nekaterih vaseh so se pridružili vstašem tudi Srbi. Vstaši hodijo od vasi do vasi ter silijo prebivalstvo, da se jim pridruži. Kdor se upira, ga pobijejo. Turške čete so popolnoma onemogle. Med njimi vlada skrajna podivjanost. Živeža ni, vojaki ne dobe plače, vsled česar ropajo, kamor pridejo. Mostovi so skoraj povsod razdžani in promet vstavljen. Vsled tega tudi ni iz dežele nikakih poročil, kaj se godi. V prilepskem okraju se je pridružilo vstašem 40 vasi. Boji med vstaši in turškim vojaštvom so obupni. Vstaši imajo mnogo dinamita. V vasi Smilevo so zažgali vstaši mošejo, v kateri so molili turški vojaki. Mnogo vojakov je zgorelo. Dne 11. t. m. so vstaši razdžali dolgi most orientalske železnice pri Gevgeli z dinamitom. Zabraniti hočejo dovoz vojaštva iz Kosovega v Monastir. Pri Metrekopu se je vršila tridnevna bitka med Turki in vstaši. V Kruševu so vstaši razobesili bolgarsko zastavo ter imenovali občinsko oblast. Turško vojaštvo je na potu v posebnih vlakih tja ter se je bati splošnega klanja. V Solunju je prispelo 130 ranjenih turških vojakov. Pri Ekici in Otrovu so turški vojaki obkolili 800 vstašev. Danes se je bati splošnega spopada. Vstaši so skušali zažgati Monastir, kar je bilo preprečeno. Bolgarska vlada pripravljala spomenico o položaju in o zadnjih dogodkih v Macedoniji, da jo predloži vladam vseh velesil. Ruski »Svet« piše: »Popolno ponesečenje umetnih diplomatskih kombinacij in veliki grehi diplomatov so prišli na dan. Reforme v Macedoniji so vsekakor želeli, toda Turki ne smejo teh reform izvesti. Preden se pripusti Turke do vladanja nad kristjani, se mora Turke same reformirati.« — »Peterburskija Vjedomosti« pa pišejo glede umora konzula Rostkovskega: »Čas je že, da se sete škodljive

LISTEK.

Časnik.

Spisal Edmondo de Amicis; prevela Antonija Kadunčeva.

Kadar dobim v roke časopis, se mi zdi, da se mahoma osvobodim vseh svojih misli, vseh občutkov, in pozornost moja ostrmi nad časopisom, kakor nad rečjo, katero sem ugledal prvič. Prinese mi novo iznenađenje in občudovanje. Kako čudežna je ta tiskana knjiga, na polji papirja izhaja vsaki dan pod istim naslovom z različno vsebino, razdeljeno v sto poglavij brez zveze, drugo za drugim, vendar vsako posamezno zanimivo in poučno. Ta zanimiva knjiga poroča o vseh javnih dogodkih, in za par novcev izveš novice iz raznih krajev sveta, iz državne zbornice, iz domačih zastopov, razne politične dogodke, domače novice, o trgovini in kupčiji. Časnik svetuje trgovcu, obrtniku, zabavlja s pravljicami gospodične, brezposelnim daje uganke v razrešitev, priporoča bolnim zdravila, moža željnim dekletom ženine, združuje v sebi misli raznih ljudi, raznašča novice, različne po vsebini, po širnem svetu.

Ta išče dela, službe, denarja, drugemu se ponuja hiša, zemljišče itd. Zatraneč toži v njem o krivicah, drugemu se oзнanja vesela novica, odklikovanje, povišanje v službi, poroča o novih iznajdbah in raznih veseljih in žalostnih dogodkih. Časnik prinaša novosti iz najoddaljenejših delov sveta, poroča o nesrečah, prigodivših se pred par urami v daljnih in bližnjih krajih, obenem potrjuje in zopet zanika, na eni in isti strani filozofira, se šali, objokuje mrtveca, opisuje tatu, častita k poroki in poroča o škandalu. Naše misli odnaša v par minutah v daljne strani zemlje, od politike prehaja k umetnosti, od literature h kuhinji, od vojske h koncertu. Časnik ve vse, je doma povsodi, govori z vsemi stanovi in o vseh predmetih, živi življenje mušice rojene jutraj, zvečer postarane, drugi dan pa že pokopane in pozabljene.

Tisoče listov čaka svoje usode, da jih objame tiskarski stroj. Kam pojde ta ali oni list, ko ga potegnejo tiskanega s tisoči misli iz stroja? V daljni svet, čez morje, v razna mesta in vasi. Prišel bo v roke državniku, kateri ga zažene jezno v stran, ko

bo čital kritiko svojih del, ali v roke tatu, ki ga kupi za par novčičev, da izve, kako ga zasleduje policija, da se ji ogne in odnese pete. Pot njegova bo v strme gore, osamljene kraje, kamor ga ponese sel po slabi poti preko snega in ledu, ležal bo na mizi čmernega moža, kateremu se ne bo zdelo vredno ga pregledati; dobro došel bo v vaški gostilni, kjer bodo nepotrpežljivo čakali radovednejši njegovih novic, kritikovali ga bodo, morda tudi hvalili. Vzbujal bo različne misli in čustva onim, katerim je namenjen on in njegovi bratje, rojeni v istem času. Prinesel bo marsikateremu iznenađenje, drugim veselje in žalostne novice, pa tudi neizmerno veselje posamezniku, ko bo videl prvič tiskano svoje ime in svoje misli. Pozdravljen kot zagovornik pravice in napredka, preklinjan in preganjan od nasprotnih stranke; nasprotniki se bodo zgražali nad njegovimi čitatelji, jih prezirali, imenovali jih bodo brezverce, se jih ogibali samo zaradi njega, videč ga v njih rokah. In koliko debat v javnosti, razgovorov v družini, med potniki v vlaku, na trgu in prodajalnah! Povod stoterim dogodkom v družini: Oče bo čital časopis, skrival ga bo pred

svojimi hčerami; te pa bodo iz rado vednosti iskale njegova skrivališča in ako ga bodo našle, čitale ga bodo s slastjo; mladenič ga bo bral skrivaj, da izve iz njega prave nazore o življenju v veliko presenečenje svojih starišev; nevesta bo morda celo iztrgala časopis iz rok svojega zaročenca, meneč, da od nje odvrata pozornost in zmanjšuje ljubezen. Časopis se bo porabljal na sto in sto načinov: Kot pahljač za vroča lica dekletova, otroci si bodo narejali čake in čolničke, zavijali bodo vanj knjige, trgovec bo delal iz njega zavitke, na ulici bo ležal, kjer ga bo pobral revež, zmečkal in zanetil ogenj v peči. Hribolazec ga ponese na vrhove gor, in ko mu bo doslužil, vrgel ga bo de proč; najti ga bo po samotnih gozdih, kamor ga ponese lovec; pobral ga bo morda potepuh, da čita že zastarele novice. Le malokateri teh listov se ohrani.

Gotovo je, da izmed tisoč naročnikov, tudi najbolj izobraženih, kateri čitajo časnik, nimajo večinoma niti pojma, koliko dela je nagromadenega v dnevniku, koliko različnih sodelovalcev, koliko točnosti in koliko časa to zahteva. Veliko čitateljev niti ne

sluti, da mora pri časniku vladati red, kakor v državi. Časnik, oznanjevalec resnice, izhaja iz čudezne delavnice, v kateri delujejo pisatelji, stavoči, upravniki, delavci, naševalci, vsi združeni pod žezlom tega vsegavednega in vsestranske delujočega duha.

Različni so vplivi, katere povzroča časopis v vrstah svojih čitateljev. Na ljudi, oddaljene od mest, brez lastne sodbe, navezane edino na časopis, vpliva neizmerno. Vsako trditev smatrajo kot edino resnično, hvala jim je merodajna, fraza globoka misel, skratka, čim manjše je njih obzorje, temvečji je vpliv te tiskane besede. Vendar je dosti ljudi, ki govorijo o časopisu prezirljivo, zaničujo ga, vse jim je lažljivo in izmišljeno, kar poroča, toda težko bi ga vendarle pogrešali, zakaj neobhodno jim je potreben k njihovi modrosti. Pobožni ljudje smatrajo katoliški list kot nekaj vzvišenega, prečitajo ga od naslova do zadnjega inserata, vse resno premišljujejo, kakor bi čitali molitveno knjigo. Zopet drugi zabavljajo časopisom, ne čitajo jih; ako slučajno dobe v roke list, jim zadoštuje par domačih novic, brez dušne radovednosti so, ne brigajo se za

nasilnike izžene iz Evrope. Ako je mednarodna vojska zasedla Kreta, kaj more braniti potem, da zasede bolgarska armada, podpirana po mednarodnih odredkih prizadetih velesil, sedaj Makedonijo? Turška mora v to privoliti, sicer riskira vojsko na evropskem tirišču.

Politične vesti.

— Minister za Česko. Dr. Körber se je bajé pogajal te dni s profesorjema Ottom in Bravom zaradi prevzetja ministrskega portfelja za Česko. Ott je ponudbo takoj odklonil.

— Maloruski državni in deželni poslanci iz Galicije in Bukovine prirede jutri konferenco v Lvovu.

— Kriza na Ogrskem. Ministrski predsednik grof Khuen bo sprejet šele jutri v avdienci pri cesarju. Iz tega se sklepa, da se je cesarjevo potovanje v Budimpešto zopet preložilo. Liberalni poslanci so vsi zbrani v Budimpešti ter pričakujejo kralja, dočim so se opozicijski poslanci nalašč razšli po deželi.

— Ministrska kriza v Srbiji. Celokupno srbsko ministrstvo je demisioniralo zaradi vojne ministra Atanaskovića, ki se je postavil odločno na stran častnikov-zarotnikov ter se upiral odstranitvi nekaterih častnikov in višjih uradnikov. Kralj je demisijo sprejel. Novi kabinet sestavi ali zopet Avakumović ali pa general Sava Gručić.

— Umor ruskega konzula Rostkovskega. Avstrijsko zunanje ministrstvo je izreklo Lamsdorffu sožalje Avstro-Ogrske zaradi umora konzula Rostkovskega. Sultan je brzojavil ruskomu carju ter izrekel globoko obžalovanje in zagotovilo, da se bo vse zgodilo, kar zahteva tako ostudno hudodelstvo. Vdovi Rostkovskega je ponudila turška vlada 200.000 frankov odškodnine, ki pa še ni sprejeta.

— Atentat na turški konzulatu. V Belgradu je metal gledališni igralec Mihajlović kamenje v poslopje turškega konzula iz maščevanja nad umorom ruskega konzula. Konzul je zahteval zadoščenje, in minister zunanjih zadev je takoj prišel h konzulu ter mu izrekel v imenu vlade obžalovanje nad dogodkom.

— Albert pl. Levetzow, bivši predsednik pruskega državnega zbora, je umrl včeraj.

— Nova ustava na Danskem. Zbornica je sprejela novo ustavo z vsemi glasovi proti nemu.

— Angleški kralj Edward je odpotoval včeraj iz Londona na obisk k cesarju na Dunaj. Angleški listi pišejo obširno o tem obisku ter prorokujejo, da se bo pri tej priliki zavaroval mir na Balkanu.

svetovne dogodke, in ne zganili bi prsta, ako bi takoj prenehali vsi časopisi. Vsak časopis ima svoje sovražnike, ki mu pripisujejo, da povzroča vse zlo na svetu; smatrajo ga pohujšljivim in kot vir vsega hudega. ... In vendar je neobhodno potreben človeški družbi k socialnemu in družabnemu redu.

Nasprotno pa ima časopis tudi dosti zagovornikov, ki ga čislajo in smatrajo potrebnim za civilizacijo in napredek, imenujejo ga učenika, zagovornika resnice, nezmotljivega voditelja človeštva v obljubljeni deželi. Časnik porablja nekateri v proslavo svoje osebe, da jih podpira v delovanju, da širi slavo njihovega imena in jih brani sovražnih nakan; nje same pa veže do lista čut hvaležnosti, zakaj bil jim je dobro došlo orožje, kojega so se posluževali v vseh neprilikah.

Čudna in neštevilna je množica naročnikov, kateri ne morejo pogrešati berila in utajiti velikega vpliva, ki ga ima časopisje na njih mišljenje in čustvanje. Nežmožni lastnih misli, komaj čakajo večera, da dobe časopis, ki jim da gradiva za razgovor celega dne. Po listu politikujejo, sodijo o literaturi in umetnosti, govore

Dopisi.

Iz ribniške doline. Ribniški novičar je po dolgem molčanju in mučenem trpljenju dal vendar enkrat življenje novemu bitju, katero se je samo krstilo z velepomembnim imenom: „jastreba“ in takoj v začetku svojega mladega življenja začelo rogoviliti po svojem svetovno znanem glasilu „Domo-ljubu“. Te roparske ptice ne bom popisoval, saj je vendar vsakemu znano, da lovi le najokusnejše in najpikantnejše živali. Čemu bi si pa ob golazni, kar je je še ostalo v Dolenji vasi in bližini, ki je postala to, kar je, le po nevenljivih in nesmrtnih zaslugah maziljenih jastrebov, omadeževal svoje „angelsko čiste“ krempeljce, ko je pa taka gniloba, da je še pri c. kr. okr. sodišču v Novem mestu ne morejo tako hitro odpraviti. Nekaj je je k sreči že prej kaplan Ž. poslal tja nekam čez „ta veliko lužo.“ Kaj ne, kako bi se prilegle one svitile kronice, katere bodo morali šteti ti poštenjakoviči za dotico mlademu jastrebu! Zares čudno se mi zdi, da se je jastreb tako malo časa pomudil v Ribnici. Menda se boji, da bi mu zapeljani in razburjeni kmetje perja ne populili! Nekoč je že „Slovenec“ pral in zmvial duhovnike, češ, da pri ribniškem konsumu niso imeli ničesar zvraven. Morejo li maziljenci tako nesramno lagati? Ali morda mislite, da smo že pozabili s kako gloriojo in pompom ste prirejali shode in združne sestanke? Kako ste grozili Vi in Vaš apostelj Mate, g. K—r, g. B—r. da morate končati vse liberalne trgovce? To nam potrjujejo tudi oni, kateri so še v najbližji preteklosti trobili v Vaš rog. No danes obhaja v zadruzi apostelj Mate svoj „Requiem“, B—r v Sodražici pa solze pretaka, ker ga vse zapušča! Zakaj pa ne veste Vi personificirani jastreb tudi tega, kako je bilo na onem shodu, ko se je zapela jere-mijada na razvalinah zgradbe, kateri so vdihnile razsvitljene maziljene glavice življenje? One „krasne molitvice“, katere so sedaj po celi ribniški dolini na dnevnem redu proti Vašim tovarišem, morajo pretresti živce trezno mislečega človeka. Ni dolgo tega, kar je rekel 78 letni starček: „Kaj nam je bilo tega treba, da se sedaj skoro v vsaki hiši preklinjajo duhovniki, katere smo nekdaj visoko cenili? Vsega so si sami krivi, najbolj se pa čudim našemu škofu, da pošilja po duhovnikih mesto miru in ljubezni, le jezo in sovraštvo.“ Vidiš jastreb, zakaj ne počakaš v Ribnici? Tam bi zvedel na moč takih in enakih prilik, katere bi si lahko pridržal sebi in jih poslal tudi svojim kolegom v zgled in svarilo, kako se sme in kako se ne sme prakticirati Missijevih nauk! Tudi napram Sodražici se ni vrgel sin po rajnem očetu. Stari je vendar večkrat prikreval v podobi Kleofe v „pesoglavsko mesto.“ Jastreb seveda ve prav dobro, zakaj se vzdrži teh pohodov. Kaj ne g. K—r, takrat ste rekli, da skoro po vsem trgu smrdi po gnoj-

ravnokar čitane fraze, skratka list jim je kazalo svetovnega znanja.

Zanimivo bi bilo preiskati neštevilne sodbe, ki se izrekajo, utise, katere povzročajo novine, vpliv, ki ga ima na javnost časopisje. Časnikarstvo ima vzroka dovolj se pritoževati, da večina čitateljev izreka prepovršno sodbo o njem, da kritikuje njegova dela, izvršena v splošno korist, in ga ne podpira zadostno v njegovem plemenitem stremljenju.

Zamišljen sedi pri svoji pisalni mizi, preobložen z delom, trdno si sklenil, se popolnoma vtopiti v svoje delo. Ali glej, tu pred teboj leži skušnjavec v obliki žurnala; na misel ti prihajajo vsi včerajšnji dogodki, premagati radovednosti ni mogoče. Udaš se novim mislim, pregleduješ novice, čitaš o zločinih, nad katerimi se zgražáš, o revščini, katera te gane, o škandalu, ki se ti studi, občuduješ genijalno idejo, katera te navdušuje. Misli ti odhité od predmeta, s katerim si se bavil, in poleté v daljne svetove, kjer ti novi utisi objemó duha. In vendar to ni škodljivo! Marsikateremu pisatelju so se na ta način rodile v njegovem duhu ideje za poznejša njegova dela. Nejevoljen

nici „Slov. Naroda“ (izraz je zares vreden človeka, ki je kedaj pohajal semenišče!); sedaj pa menim jaz, da tudi tam, kjer je prej dišalo, Vam in Vašim tovarišem grozno „smrdi“! Boli Vas, da se je začelo tudi v sodrški občini dani. Dolgo časa ste mašili, branili in zadrževali, ker ste se bali, da bi prišlo ljudstvo do treznega mišljenja in lastnega prepričanja, zabavljali ste povsod, na prižnici in drugje, čez liberalne može in sprijene študente, toda tudi to Vam ne bo dolgo koristilo, tudi tam Vam bo, če Bog da, kmalu odklenkalo. Skrajno nesramno in predrzno pa je, da si upa g. K—r, napadati v svojem glasilu, ki leži po cele tedne pri resnicoljubnih možeh nerazrezano v zapečku, tudi osebo vrlega loškopotoškega župana, g. Rusa. Njegovih zaslug ne bom našteval, ker se bleščijo že z zlatimi črkami napisane v zgodovini njegove občine. Vsak človek, kdor ima v svojem srečju količjak pravičnosti, mora priznati, da je „Loški potok“ za časa njegovega županovanja prekosil vse občine celega kočevskega okraja s svojim napredkom. Peče Vas le to gg. K—et Comp—R, da nimate njegovih zmožnosti pod svojo streho in pa da nimate njega samega v svojem taboru. To je Vaša Ahilova peta in nič drugega! Ozrite se rajši malo po svojih mamelukih, ki Vam v svoji nevednosti ližejo pete, ne vedoč, da tirajo s tem sebe in svoje drage v gotovo pogubo in propast. Seveda bodo prišli tudi ti — kakor nebroj drugih — enkrat h pameti, pa žal, da bo morebiti že prepozno. Privoščimo tega nikoli nikomur, povemo Vam pa drage volje, da končali se bode brez strele in ognja, zakaj stebri so začeli pokati, in takrat bode lahko s maziljenim jastrebom vred zaklicali: „Memento mori!“ — A rivederci, signor K—r e tutti quanti!

Iz Žalca. Minola nedelja bode ostala marsikomu od nas v prijetnem spominu in to posebno radi tega, ker se nam nudi le prereditve prilika k tolikemu užitku, kakor se nam ga podali v nedeljo naši vrli diletantje z veselico in prid ubogih šolarjev. Dobrodelni namen veselice pa je bržkone pridružil diletantom tudi še pevsko društvo „Edinost“ in učiteljski mešani zbor. Z združenimi močmi so izvedli program, ki je bil prav raznovrsten in vsestranski zanimiv, v splošno zadovoljnost mnogostevilno zbranega občinstva. Vkljub veliki vročini, ki je vladala v dvorani, vzdržali so poslušalci v veliki večini na svojih prostorih do konca obširnega programa, iz česar moremo sklepati, da so se prav dobro zabavali ter je bila prireditev veselice prav na mestu. Izvajanja posameznih točk ne bom opisoval, pač pa se mi zdi umestno, da navedem po zaslugi imena onih gospic in gospodov, ki so si stekli največ zaslug za to v vsakem oziru vspele veselice ter pristavim svoje mnenje o nujnosti prireditve takih zabavnih večerov. Omenim naj pred vsem g. učitelja Vrečerja kot vodja obeh zborov,

je vzel v roke list, zdelo se mu je nepotrebno ga čitati in vendar je pozneje iz njega orpal osnove slovesnim svojim delom. Mnogim ljudem je časopis neobhodno potreben, ker jim nadomešča knjige. Nadomešča jih, ker poroča in razlaga v kratkih besedah vse, kar splošno zanima občinstvo, česar knjiga ne more vedno. Ako bi izginili časopisi s sveta, oživeli bi stari časi pravljico in razcvetela bi zopet bujno nebrzdana domišljija; nevednost bi zakraljevala in prenehal bi mahoma ves napredek. Odstranite časopise in ti soči ljudi bodo brez kruha.

Koliko spominov, navdušenja, žalosti in veselja veže nas starejše na časopis. Velik del življenja je deloval v nas, njegove besede še živé v naši duši. Iz časopisa smo zvedeli žalostno novico o smrti dragega prijatelja, čitali o znancih, katere smo že objokovali kot mrtve, da žive, seznanjali se z junaškimi čini mož v vseh delih sveta; časopis je nam vtrjeval vero v napredek človeštva, poročal je o zmagah, katere je dosegla pravica, navdajal nas z upanjem, da nismo omagali v boju življenja. — Iz njega smo izvedeli o

v njem smo pri tej priliki spoznali spretnega in vztrajnega zborovodja ter skladatelja; njegova dva zbora sta posebno ugajala radi narodnega značaja in one priprostosti, ki je lastna našim narodnim pesmim; želeli bi le bilo, da v tem duhu nadaljuje ter nas zopet kmalu preseneti z kakim podobnim delom. Tudi gledališni predstavi „Mutci“ in „Kje je meja?“ kateri je pripravil in vodil z izredno spretnostjo in vnebo g. Fr. Lipold, bili sta srečno izbrani in prav dobro prirejani; posebno menim, da je bila jednotejanka „Kje je meja“ radi svoje vsebine in prostotnega značaja na mestu. Ni se čuditi, da je bila vsestransko izražena želja, da bi se podobne predstave prirejale bolj često. Ker je gledališče nele najboljše šola in plemenita zabava za izvršujoče, ampak tudi priznano sredstvo za širjenje in utrjevanje narodne zavesti, katero pri nas žalibog še skoro povsod pogrešamo, je ta želja tembolj utemeljena ter je upati, da nam naši diletantje čim prej zopet uprizorijo kako podobno narodno igro. Gospice Lipoldove, Privšekova in Vabičeva ter gospodje Lipold, Pikel in Privšek so nam podali toliko dokazov igralske sposobnosti, da ni niti malo dvoma, da bi pogoste prireditve gledališnih predstav privabile vedno mnogo zabave in pouka željnega občinstva. Torej le na delo!

Idrijske drobtinice.

(Dopis.)

Kristanove sanje. Zadnji »Naprej« se je povzpelo do smeledritve: »Splošna govorica pa je, da takega poraza liberalci še niso doživeli. Župan Lapajne je pa izgubil ves vpliv, kar ga je še sploh imel, ker v taki nagoti se še ni nikoli pokazal.«

Ubogi idrijski liberalci in nad vse ubogi g. Župan! Kar čez noč je vzela kafa vso vašo mogočnost, ves vaš vpliv. Ali ste se morda kopali, da vam je g. Kristan poskril obleko, in se divil vaši nagoti, ali pa se je ta vaš poraz morda izvršil na kak drug način. Jeli morda sv. Duh razsvetlil idrijske mokače, da so dosegli na enem shodu to, kar se jim ni posrečilo leta in leta prej, da so uničili vse liberalce in da so snedli ves županov vpliv z njegovo obleko vred? Ali je pa to zmagonosno vpitje morda podobno znanemu Pyrrhovevemu vskliku: »O joj, zmagal sem!« Taka in jednaka ugibanja in vprašanja se morajo porajati vsakemu človeku, ki čita te mokaške slavospeve, izzvedši seveda one ljudi, ki verujejo tudi največje bedastoče že zaradi tega, ker jih je spisal »največji prijatelj delavskih žuljev«, gosp. Kristan.

Oglejmo si torej vso situacijo nekoliko od bližje. »Jedn.« je očitala mokačem, da so postali nekam tihi nasproti erarju odkar so dobili od ministrstva 1000 kron podpore. Tega pa ni bil opazil samo pisec članka v »Jedn.«, ampak vsakdo, kdor je pazljivo zasledoval mokaško gibanje. In da ta notica ni bila le prazno besedičenje ali celo opravljanje, nam je javno dokazal »krik

in vika«, ki so ga mokači zagnali na povelje Kristanovo. Vse tisto »ogorčenje«, ves tist »ognev« je bil samo komando, prav navadna komedija, kjer je moral igrati g. Kristan režiserja in glavnega junaka, ker se mu ni posrečilo tudi g. župana spraviti na oder. Zato pa bljuje sedaj ogenj in žveplo na g. župana in rolni nadonimi, ki so sicer občudovali njegov igralski talent mu vendar malo pokvarili ta ali oni prizor. Kajti samoljubljen je g. Kristan, kar se da. Čez njega ga ni, on ni samo univerzalen znanec, njemu celo knapovska jankara prijetno diši in njegova ljubezen in požrtvovalnost do delavstva je neizmerna. Kdor nad njim dvomi, ta je njegov smrten sovražnik. Inti liberalci, na čelu jim župan Lapajne, ga smatrajo za navadnega političnega sleparja. Ab, ko bi jih mogel ugonobiti kar čez noč, strli bi jih, zmečkal ... In g. Kristan se je zazibal v sladke sanje. Kakor je devica Marija strla glavo kači, tako tišči on, junak Kristan, k tlem te preklicane liberalce, »ljudstvo« pa mu ploska in mu pripravlja ovacije, podira se liberalna občinska uprava in na izpraznjen županski prestol stopa on, g. Kristan, ravnatelj socializirane rudnika ...

Prebudišvi se iz mamečih sanj, vsedel se je g. Kristan, še napol pijan prihodnje slave in veličastva, za mizo in napisal mrtvaški list liberalcem, katerega je prinesel »Naprej«.

Drugače si pač ne moremo tolmačiti uvodnih stavkov, kakor da jih imenujemo izrodke probujene fantazije sanjavega domišljavca. Mrzle obkladke, g. Kristan! G.

Šuklje pred volilci.

III.

Šuklje v Litiji.

(Dalje.)

Ker se mi mudi v Zatičino, kjer se hočem še danes predstaviti v samostanu učencem sv. Benedikta in Bernarda, bodem le v kratkih potezah razložil glavne črte programa teh novih »kristjanov.« Rad bi vam razvijal misli Angleža Kidda, ki v svoji prelepi knjigi (socialna evolucija) razvija, kako je krščanstvo vzlic njegovemu gospodarstvu tlakarskega gospodarstva razvijalo ljubezen do sočloveka, da se je le-ta razvijal kapitalističnega gospodarstva utrjeval v največjem brezverstvu, postala neko razpoložje v ljudeh kulturnih narodov, ki je skoraj močno kakor nagon, instinkt, ki je potem podprlo nagon družitve v sedanjih ljudeh. Ali dejstvo je, da smo vsi zdaj bolj usmiljeni, da ravno hladno ne gledamo reve v naših masah. — Kat. cerkev je reveže na nebesa nakazovala, ko je videla, da Kristus drugi ne pride in se ne da upirati se vladajočim rimskim mogočnem in njihovim armadam. Skoraj 2000 let so mase le za verska vprašanja hodile v boj. Zdaj je druga. Reformacija, francoska revolucija so te mase odtegnile od verskega stremjenja ter jih navodile na skrb za to življenje. Prišli so tudi učenjaki (humanisti), ki so mej maso raztroševali drugo nazorje. Sole, nauki so začeli svoje delo. Veliko, novo gospodarstvo je zbiralo veliko ljudi na posameznih krajih in jim kazalo, kako se dela v velikih delavnicah. V teh krajih se je družilo

 Dalje v prilogi.

Pričakoval je željno, kakor otrok časnika, vprašajoč po desetkrat po njem. Razveselil se je vedno, kadar ga je zagledal in nikdar ga ni mogel dovolj — pazno prečitati. Zdelo se je, da je bil časopis edina vez, katera ga je spajala s svetom, samo zaradi njega je želel živeti, da bi iz njega poizvedel napredek in srečo svojega naroda. Ljubili so vsi dobrega starčka, zato je tudi družina spoštovala starčku dragi časopis. Nasled mu je opešal vid, in kdo izmed domačih je čital starčku vsak dan svetovne dogodke, in ko njegov um ni mogel več slediti, so ponavljali berilo po večkrat, naposled ga je utrudilo tudi že to. Pokladali so mu priljubljeni časopis na kolena, in s stresčo roko ga je držal po več ur kakor dragocen zaklad. Nekoga večera pa je našla družina starčka nezvestnega, poleg je ležal časopis. Jokajoč prenesli so mrtveca na mrtvaški oder in položili potem njegovo truplo v krsto. S spoštovanjem je pobral sin časopis ga poljubil in položil na mrlja, saj je bil ta očetu najdražji prijatelj v življenju, tolažnik v nesreči in spremeljevalec na zadnjem potu v večnost.

veliko število enakih revežev, ki so se mej sabo kolikor toliko ljubili in se bojevali skupno proti revii. V kmetijskih ustajah reformacijskega časa in osobito v francoski revoluciji ustajajo mase v boj za svetne blagore. Bojujejo se v tem franc. boju sicer še za kapitalistično gospodarstvo, liberalizem, ali od revolucije l. 1830 naprej že za svoje težnje in zdaj povsod v omikanejsih narodih. Zdaj že v vsej Evropi in Ameriki. Boj gre za večje mezde, boj gre pa tudi za več. Bojna sredstva delavcev v teh bojih so: asocijacije delavcev, stavke, suvanje konzumnih zadrug, posojilnice, produktivnih zadrug, bolniških blagajni, udeležba pri volitvah v razne zbornice države, dežele, občine. Voditelji teh mas učijo, da se z večjimi mezdami ne da reva odpraviti. Neka meja je, čez katero se ne more, drugače ustavijo gospodarji delo. Pa največje zaslužki so primeroma nedostatni. Reva ostaja, dasi oblačena. Asocijacije delavcev so dobre, so tudi že večje mezde izsilile in produkcija zraven ni trpela, ker je delavec mogel več kupiti in tako fabrikant več prodati. Asocijacije so dobro vezbanje za boje s kapitalisti in vezbanje za bodoče socialno življenje. Bolniška društva, društva za starost, posojilnice, konzumne zadruge so izborna sredstva mas za njih posvetne težnje. Denarji delavcev, trošeni samo v konzumih, tvorijo milijarde. Ž njimi se lahko tudi prestopi v produktivne zadruge. Vse to daje delavcu gnotne in duševne podpore, in ga vezba za socialno združeno življenje. Sedanji delavci so ukažljivi. Omika se širi mej delavci. Ali pri vsem tem ostajajo reveži. Isti, ki vsa bogastva sveta proizvajajo, se morajo vendar zadovoljiti z malimi dohodki, nimajo lepega materialnega življenja in morajo izmoljeni zgodaj v grob. — V iskanju vzroka te reve našlo se je, da se morajo zemljiščina renta in kapitalistični profiti odpraviti in da se to le zgodi more, ako se odpravi privatna lastina na produktivnih sredstvih, to je privatna last zemlje in družih premoženskih sredstev.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. avgusta.

— **Šuklje pred volilci.** Danes je tisti zgodovinski dan, ko je nekdanji liberalac in neusmiljeni preganalec klerikalizma, dvorni svetnik Šuklje, stopil pred bodoče svoje volilce, to je pred zaupnike klerikalne stranke. Vstop je bil dovoljen samo onim, ki so se izkazali v stopnicami. Nihče drugi ni smel notri, niti časnikarski poročevalci. To je velesnačilno tembolj, ker klerikalci in g. Šuklje dobro vedo, da bi z naše strani nihče niti najmanj ne motil tega zborovanja. Vzlic temu niso pustili nikogar notri, kdor ni zaprisežen klerikalec, da, izključili so še nekaj svojih somišljenikov, slučajno takih, ki se nič preveč ne ogrevajo za skesanega grešnika g. Šukljeja. To hermetično zaključenje shoda mora imeti samo en namen: Slovenska javnost ne sme vedeti, kaj se je godilo na tem shodu, slovenska javnost ne sme izvedeti resnice o tem, kako se je obnesel prvi nastop g. Šukljeja pred klerikalnimi volilci. Izvedeti sme samo to, kar klerikalci in g. Šukljeju ugaja. To spravijo v »Slovenca« primerno porbarvano in opremljeno z medklici, ki jih g. dvorni svetnik sam spiše, vse drugo pa se zamolči. Kako se more s tem sprijazniti g. Šuklje, ki ima vendar posebne ambicije, nam pač ni umevno. Sicer pa — vsak po svojem okusu!

— **Gospod župnik Berce** nam piše: Slavnemu uredništvu »Sl. Naroda« v Ljubljani. Sklicujoč se na Vašo resnično ljubeznost, prosim Vas, vsprejemite blagovoljno v »Sl. Nar.« k notici iz Boštana z dne 10. t. m. št. 183. sledeči popravek, oziroma pojasnilo: Volitev v občinski zastop boštanski se ni pričela ob osmih zjutraj, marveč ob tri četrt na devet. Agitacija, ako se vrši v zakonitih mejah, je dovoljena in še posebno tistemu, ki je sam opravičen voliti. Sploh pa ni bila agitacija velika »od strani« duhovnikov, niti se ni pripravljala celo leto, niti se ni nikdar nikogar »od strani« župnika ne javno, ne privatno strašilo »s smrtnim grehom«, ako bi njemu ali g. kaplanu ne dal pooblastila. Tudi ne stavijo »dobri dušni pastirji« boštanj-

ski svojega upa v svoj rekurz, izjavljam marveč, da jim je čisto vse jedno, kdo je voljen, posebno, ker ne mara nihče tu ostati, le tega ne puste, da bi se ravnalo zoper določbo zakona. Sama agitacija in volitev se ni vršila »od naše strani«, ne s stališča »klerikalizma«, ne »liberalizma«, marveč s stališča za red in blagostanje. Tudi nas ni stala agitacija ne truda, ne denarja, ne rakijske, ne nikake druge pijače. Da, celo kandidate za bodoči občinski zastop so izbrali sami posestniki občine Boštanj. Naši oddani glasovi so bili vsi veljavni, veljavna vsa pooblastila. Rekurza mojega se pa ni bati onemu, kdor ima za seboj ljudstvo, a s ni pregrešil ob zadnjih volitvah zoper zakon. Anton Berce, župnik in novovoljeni odbornik boštanski.

— **Kako si pomagajo!** »Krojaška zadruga« v Gorici je propadla, in sicer po krivdi klerikalcev, ki so imeli to zadrugo v rokah. Gospod Gabršček je v »Soči« temeljito pojasnil škandalozne razmere v ti zadrugi in ožigosal krivce, obljubil je pa tudi, da pride na občni zbor in da tam posveti v nekatere temne kotičke »Krojaške zadruge«. Klerikalci so se tega tako ustrašili, da so kar najhitreje mogoče g. Gabrščka — izključili, samo da bi ne mogel priti na občni zbor. Načelstvo, ki že od meseca marca nezakonito obstoji ter je tudi sodnijsko kaznovano radi neizpolnjevanja svojih dolžnosti, načelstvo, katero je gosp. Gabršček javno obdolžil, da je spravilo »Krojaško zadrugo« v konkurz, to načelstvo se je drznilo zlorabiti oblast, ki je po postavi sploh ne sme več izvrševati, in je izključilo člana, ker se ga — boji. Prav praktični ljudje — ti klerikalci. In kako priprosto si pomagajo! Samo to je nesreča zanje, da ta sklep ne bo držal.

— **25letnica okupacije.** Za slavnost povodom 25letnega jubileja bosanske hercegovske okupacije je določen naslednji spored: 1. Dne 15. avgusta zjutraj ob 8 $\frac{1}{2}$ uri shod udeležencev na vrtu restavracije »Pri novem svetu« na Marije Terezije cesti. Potem skupen odhod k slavnostni službi božji v cerkev pri Uršulinkah. 2. Ob 12 $\frac{1}{2}$ uri popoldne skupen obed vojnih tovarišev iz leta 1878. na restavracijskem vrtu »Pri novem svetu«. 3. Ob 4. uri popoldne velika vrtna slavnost na imenovanem restavracijskem vrtu s šaljivo letorijo in ob sodelovanju godbe ces. in kr. pešpolka Leopold kraj, belgijski št. 27. 4. Ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zvečer velik umeteljni ogenj. Odbornike, ki bodo sprejemali tovariše na kolodvoru, bodo spoznali na črno rumenih znakih.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** sta ženska in moška podružnica v Ribnici poslali 15 K 40 h namesto brzojavnega pozdrava veliki skupščini v Litiji. Darovali so gospe: Albina Višnikarjeva 2 K, Amalija Podbojeva 1 K, Ana Podbojeva 1 K, Ana Murgelova 1 K; p. g.: Ant. Mejač 2 K, Friderik Logar 1 K, Ivan Novak 2 K, županstvo v Ribnici 3 K in »Posojilnica« v Ribnici 2 K.

— **Novomeška dijaška kuhinja.** Veditelj dijaške kuhinje v Novem mestu g. profesor Dr. Josip Marinko nas prosi, naj zabeležimo, da daje g. dvorni svetnik Šuklje že nad dve leti za dijaško kuhinjo mesečno po štiri krone.

— **Zdravilišče Bled.** Ravno kar je izšla lična reklama knjižice »Zdravilišče Bled« z zemljevidom. V brošurici so našteje prednosti Bleda in navedene so vse vile in hiše (s podatki o prostorih), vse ceste in vsi izleti v blejski okolici. Brošurica doseže gotovo svoj namen in privabi novih obiskovalcev v ta divni kraj, ki je letos postal — če vpoštevam število in narodnost obiskovalcev — pravo svetovno letovišče.

— **Pri Lavrinšku v Leskovcu** prirede na čast odhajajočim vojakom dne 15. avgusta 1903 vrtno veselico. Vspored: 1. Petje: 1. Hajdrih: »Od Urala, moški zbor. 2. Iv. pl. Zajc: »U boje, moški zbor. 3. F. J. Vilhar: »Slovenec in Hrvat, moški zbor. 4. Dr. G. Ipavc: »Lestovki, moški zbor. 5. F. Ferjančič: »Sijaj solničec, moški zbor. II. Šaljiva pošta in šaljivi srečolov bosta med pevsкими točkami skrbela za zabavo gostov. Pevske točke izvaja znani krško-leskovski pevski zbor. Vstopnina 20 vin. Začetek ob 5. uri popoldne.

— **Češko-slovenski akademski krožek slov. planinskega društva** je na svojem 1.

sestanku v Jesenicah sprejel sledeče resolucije: 1) Občni zbor slov. plan. društva naj se vrši v velikih počitnicah in sicer vselej v drugem kraju, in prvi vrsti v takih, katerim preti nevarnost potujčenja. Pri tem občenem zboru naj bi se tudi napravila znanstvena in poučna predavanja o turizmu. Na ta način bi se širilo zanimanje za slovensko planinstvo. 2) Odločno protestujemo proti izjavam nemških časopisov, ki trdijo, da ima samo nemški »Alpenverein« pravico na Koroškem graditi kočje in pota. Smatramo pa slov. planinsko društvo enakopravno z »Alpenvereinom«; ako bi se začelo na Koroškem postopati z našim društvom v tem smislu, naj se na Kranjskem vpraša isto »Alpenverein«. Krožek pozivlja vse člane, naj pridno nabirajo predmete za novoustanovljeni alpski muzej v Pragi in le-te pošiljajo na naslov: Janko Pretnar, Jesenice (Gorenjsko). Isti odgovarja med počitnicami tudi na vsa vprašanja, ki se tičejo krožka.

— **Z Jesenic** se nam piše: Tukajšnji podjetnik v kamenolomu. Žid Fabiany, postopa s svojimi delavci že popolnoma nečloveško. Ni mu dovolj, da je dobil od Jeseničanov kamenolom za smešno nizko ceno, sedaj odira še uboge delavce na nezastisljan način. Izmed nestetih slučajev naj navedem le enega, ki se je pripetil zadnje dni. Pred tremi tedni je privabil s Češkega 26 kamnosekov, obljubil jim je plače 3—4 krone na dan in hrano za 25 kr. Delavci so se dali premetiti sladkim besedam in res prišli. Toda mesto obljubljenih 3—4 K, jim je dal Fabiany plače po 2 K 20 vin., hrano pa so morali plačati po 70 kr. Ko so delavci protestirali proti takemu postopanju, jih je spodil iz službe in našteval nanje laške delavce. Delavci so sedaj poslali svarilo v češke liste, naj se delavci ne dajo premetiti sladkim in varljivim besedam takih delodajalcev in so vso zadevo naznanili na pristojno mesto.

— **Čitalnica v Vipavi** priredi v soboto, 15. avgusta in v nedeljo, 16. avgusta t. l. gledališki predstavi s sodelovanjem družbe slovenskih igralcev iz Ljubljane. Na Šmarni dan popoldne ob 5. uri pod Kostanjem se uprizore tri veselice, in sicer »Poljuba«, »Ker se je žene bala« in »Kdaj pojdetes dom«. V nedeljo popoldne ob 5 uri bo slavnostna predstava povodom cesarjevega rojstnega dne. Uprizori se »Biserica«, igra v dveh delih s petjem; moški zbor poje vipavski pevec, solo g. Kočevarjeva. Po predstavi prosta zabava, petje in ples. Družba slovenskih igralcev je za ta dva dneva naštevala ves nov repertoar in upati je od teh izvanrednih predstav tudi izvanrednega užitka.

— **Zagorski pevski klub,** orkester in diletantje prirede v nedeljo, dne 16. t. m., v dvorani gosp. L. Habata tombolo v korist ubožnim otrokom topliške in zagorske šole. Začetek ob 3. uri popoldan. Po tomboli prosta zabava. Prostovoljna darila sprejema L. Habat.

— **Desetletnica Savinske podružnice S. P. D.** se bo vršila pri vsakem vremenu dne 15. t. m., kakor je bilo prvotno določeno. Za slavnost se je priredila posebna uta iz desek in v slučaju zelo neugodnega vremena lahko dobimo prostora v hiši Logarja. Oglasili so se udeleženci iz Celja, Ljubljane, Maribora, Kranja, Kamnika itd., tudi Čehi pridejo iz Jazerskega. Skrbelo se je za pijačo in jedila. Prenočuje se lahko v Lučah, Solčani, v turistovski hiši v Logarjevi dolini, na Okrešlju in drugod. Upati je, da se slavnost izvrši vsem po volji. Služajni pismeni ali brzojavni pozdravi naj se pošljejo do petka popoldan v Gornjigrad g. Kocbeku, pozneje pa na istega naslovljenca na Lubno.

— **Ali sta zakonska Bratuša umorila svojo hčer?** To je vprašanje, ki se sedaj živo razpravlja v Mariboru. Pri sodišču v Novem mestu se namreč nahaja neka deklica, ki zatrjuje, da je hči zakonskih Franceta in Marije Bratuša, ki sta bila, kakor je znano, zaradi umora svoje hčere lansko leto pred porotniki v Mariboru obsojena na smrt, od cesarja pa potem na do smrtne ječo pomiloščena. Ali je ono dekle v Novem mestu zares hčerka teh dveh? Zakaj sta potem zakonska Bratuša pri obravnavi trdila, oziroma priznala, da sta umorila svojo rodno hčerko in jo spekla? To je velika zagonetka, ki se sedaj še ne da rešiti in razjasniti. Vse pa kaže, da dekle, ki je bilo prijeto v Novem mestu, ne laže. Poroča se nam namreč iz Ptujja, da je novomeško okrožno sodišče poslalo v Ptuj fotografijo dekleta, ki trdi, da je hčerka zakonskih Bratuša. So dišče je pozvalo več ljudi iz Majšperga, ki so mlado Ivano Bratušovo prav dobro poznali, med tem tudi dve teti. Vsi ti ljudje pa trdijo, da je ona v Novem mestu prijeta deklica, če se po doposlani foto-

grafiji sodi, identična z baje umorjeno Ivano Bratušo. Tudi vpokojen nadučitelj Simon Kropelj, ki je Ivano prav dobro poznal, zatrjuje isto. Vsekakor je stvar zelo zagonetna in naloga pristojnih sodišč bo, da jo čim prej razjasni. V spominu še bo, kako so baš radi tega kriminalnega slučaja nemški listi kričali in Slovence blatili pred svetom kot ludožrce. Morda se bo izkazalo, da vse ono, o čemer se je toliko pisalo, niti res ni bilo! Značilno je, da nemški listi v tem senzacionalnem dogodku popolnoma molče! Pa ne da bi jih jezilo, da pride resnica na dan?

— **Nova lekarna** se ustanovi v Lovranu pri Opatju. Prošnje je vložiti na okrajno glavarstvo v Volski.

— **Uradno iztiran — pes.** Zgodilo se je nekaj velikanskega, o čemer se nam poroča iz Varaždina: Dne 11. t. m. sem obiskal prijatelja trgovca gospoda T. V prijateljskem pogovoru prišlo je marsikaj na vrsto in tako je prišla vrsta tudi na pse. Moj prijatelj mi pravi: nekaj prav zanimivega ti moram povedati, kaj sem namreč moral zaradi svojega psa prestati. Imel sem lepega, mladega in velicega psa. Bil je popolnoma krotak in le, ker je bil sila velik in bi se ga bil kdo bal, sem mu nagobnico pripel in ga tudi imel na verigah. Necega dne se je, ne vem na kak način, oprostil verigi, šel z dvorišča na cesto in se igral tam z drugim mladim psom. Mimo pride 7leten deček in ko psa skakača, podereta dečka na tla in bežita naprej. Deček je padel na obraz in se nekoliko po obrazu opraskal. Oče tega otroka me je pozval pred sodišče in sem moral plačati za lečenje dečka in kazni 120 kron. Jaz sem mislil, da je stvar pri kraju, ali čez 14 dobim poziv k policijskemu ravnateljstvu. Tam se mi je ukazalo, mojga psa oddati konjaču. Jaz sem se temu vstavljal in tudi dokazati hotel, da moj pes ni zloben, temuž je onega dečka le podr, ko je za psom tekel. Policijski uradnik je torej odločil, da pride za to nalašč sestavljena komisija mojega psa pregledovat in konstatovat, je li res zloben ali ne. Komisiji se je moj pes tako dopadel, ker se je vsem udom tako dobrikl, da je določila mojega psa pri miru pustiti, ker ni zloben, temuž do vsacega jako prijazen. No, hvala Bogu, sem si mislil, zdaj bo mir. — Ali varal sem se. Čuj, kaj se je zgodilo, menim, da prvokrat na svetu. Visoka kraljevska deželna vlada je zaukazala, da se moj pes iztira iz kraljevine Hrvatske in Slavonije! A kam neki, ko je moj pes varaždinski rojak in ima domovinstvo v domači deželi. Jaz mu kaj takega nisem mogel verjeti, potem mi je pa izročil original tega ukaza, ki se glasi dobesedno tako: Po glavarstvo slob. in kr. grada Varaždina. Broj 7223/3087 903. Vis. kr. zemaljska vlada, odjel za unut. poslove, priobčila je dne 11. svibnja 1903 pod brojem 17110 ovamo sledeče visoku reišitbu svojo: Povodom molbe Mil. Tra. iz Varaždina, da se odustane pod ovostranim vrhovnim reišenjem od 29. prosinca 1902 broj 91294 odredjenoga utamanjanja njegovoga psa, nalazi kr. zem. vlada odjel za unut. poslove dielomničom preinakom svoga vrhovnega reišenja iznimice dozvoliti, da izvršba utamanjenja odgodi pod uvjetom, da molitelj v roku od osam dana iza obavjesti, toga psa odstrani izvan područja kraljevine Hrvatske i Slavonije. Ne učini li tega molitelj u gornjem roku, imade se pes bez odgode utamanati. Otem se obavjestuje g. Mil. Fr. u Varaždinu time, da upitnog psa u roku od 8 dana raču najuču od dana primitka ove odluke odstrani, jer će inače pas po ovogr. živoderu utamanjen biti. Gradsko poglavarstvo v Varaždinu 21. svibnja 1903 Za grada načelnika gradski kapetan: — Odpejalo je g. Fr. potem psa v Gradec, kjer se prav dobro počuti in misli, da se ubogi pes po odločbi hrvatske zemeljske vlade ne bo več preganjal. Ker nisem še ni koli kaj takega čul in ker bi se gotovo kje kaj takega storiti ne moglo, pričujem dragim čitateljem »Slov. Naroda« v 20. stoletju, ne baš po Salomonsko »sklanfano« razsodbo.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem dežel. sodišču. 1.) Florijan Vidic, kovač, Valentin Anderle in Alojzij Šolar, žebjarja, vsi iz Kroke doma, so 17. rožnika zvečer okoli 10. ure iz zaklenjene ledenice Marije Jalen v Kropi iznosili tri sodčke in 1 zaboj piva, a odnesti ga niso mogli, ker jih je upitje domače dekle prepopilo. Vidic je bil obsojen na 6 tednov, tovariša pa vsak na 1 mesec, vsi v težko ječo. — 2.) Janez Gubanc, posestnik v Vodicah, je dne 25. mal. travna pri dražbi mu zarubljene krave grozil kupcu Francetu Hoče-

varju, da bo prej crknil, predno bo kravo stran gnal in da bo v njegovih rokah crknil, če ga ponoči kje dobi, tudi je proti njemu z gnojnimi vilami silil. Obsojen je bil na 3 tedne težke ječe. — 3.) Jernej Mavc, kajzarja sin na Planinci je bil tožen, da se je večkrat proti pastirjema Janeza Kavčiča izrazil, da bo gospodarja ustrelil, da ima doma puško dvocevko in da mu bo za 1000 gld. škode naredil. Sodišče ga je oprostil, ker za njegovo obsodbo ni bilo dovolj postavnih podatkov. Pripomniti je še, da obstoji med obtoženim očetom Andrejem Mavcem in Janezom Kavčičem že staro sovraštvo. — 4.) Andrej Strutz, zavarovalni agent, stanujoč v Spod. Šiški je po deželi s prospekti inozemskih srečk ljudi sleparil, da so to izvirne srečke iz zapuščine umrle cesarice Elzabete, namenjene samo za siromašne ljudi, in da je za vsako vas le gotovo število določeno, koliko da jih sme prodati in da mora vsak lastnik te srečke že po preteku enega mesca, če ne več vsaj 18 K dobiti; tudi je pravil, da te vrste srečk celo leto igrajo. Strutz je na ta način osleparil 27 strank za 152 K. Dne 10. mal. srpana je obtoženi na Orlem v dveh slučajih tudi zakrivil hudodelstvo nenravnosti; sodišče ga je na 18 mesecev težke ječe osodilo. — 5.) Šimen Vodnik, posestnika sin iz Trate je po brez dovoljenja popihal pred prvo naborno stavo v Ameriko kjer je 3 leta bival. Zagovarjal se je, da ni mogel zaradi pomanjkanja denarja domov priti. Obsojen je bil na 14 dni strogega zapore in na 10 K denarne globe. — 6.) France Cengle, posestnikov sin iz Ribnega je bil oproščen hudodelstva težke telesne poškodbe, ker se mu ni moglo dokazati, da bi bil on 20. mal. travna po vojaškem naboru pred železniško postajo v Radovljici z nožem sunil Antona Mavriča.

— **Društvena godba** priredi povodom proslavlja 25letnice okupacije Bosne in Hercegovine v petek 14. t. m. in k rojstnemu dnevu Nj. Velicanstva cesarja v ponedeljek 17. t. m. vsakokrat ob 8. uri zvečer mirozov. Mirozov pomikal se bo po sledečih ulicah in trgih: Magistrat, Mestni trg, Stari trg, Sv. Jakoba most, Breg, Turjaški trg, Gospodske ulice, Marijin trg čez most na magistrat. 17. t. m. se podaljša ta pot še s Sv. Petra cesto in čez novi jubilejski most nazaj na magistrat. V slučaju neugodnega vremena se mirozova ne vršita.

— **Odhod vojakov.** Danes ob 6 uri zjutraj odšel je iz Ljubljane pešpolk št. 97.

— **V gozdu okraden.** Matevž Turk, sluga na državni železnici, stanujoč v Spodnji Šiški, je bil 10. t. m. v Tivoljskem gozdu za Koslerjevim vrtom zaspal. Med tem časom je prišla k njemu neka ženska in mu pobrala iz žepov denar.

— **Neprijeten gost.** Hlapec A. J. je včeraj zvečer v gostilni Marije Golobičeve na Žabjeku št. 3. kričal in zmerjal gostilničarko in natakario, in ko mu je slednja rekla, naj se odstrani, zagrabil je za stol in ga razbil, naker je šel iz gostilne in je odzunaj zagnal skozi okno v gostilno kamen, da je razbil dve šipi, nato je zbežal domov.

— **Dezertiral** je dne 10. t. m. na Vrhniki Jožef Debevec iz Brinja v postojinskem okraju, prostak pri pešpolku št. 97.

— **Pobegnil** je od dela pri Coddellijevem gradu prisiljenec Jožef Koren, 54 let star, pristojen v Predoslje pri Kranju.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 16 oseb.

— **Izgubljeno.** Zlat poročni prstan brez napisa se je izgubil od Filharmoničnega društva do Schwentnerja. Odda naj se v našem upravnistvu.

— **Najnovejše novice.** Dva umorila. V Brodu je zaklala z nožem 38 letna vdova M. Kulinska svojega 28letnega ljubimca Komiaka, ker ji ni hotel pošiljati obljubljenih denarnih prispevkov. V Zloczowu je vojak Kominski z bajonetom prebodel natakarija Topovskega, ki je zahteval plačilo za zavžito pijačo. — Tožba zoper Tolstega. Lipsko sodišče je razsodilo, da je uničiti vse Tolstove knjige »Ne ubijaj« zaradi žaljenja veličanstva — Potopil se je Lloydov parnik »Poseidon« na afriškem nabrežju. Potnike so rešili. — Potres je razrušil tri vasi na otoku Kythera. — Leopold Wöfling je kupil vilo »Kaiser« blizu Zuga v Švici za 100000 frankov, kjer se stalno naseli. — Župnik — svinjar. Okrožno sodišče v Dunajskem Novem mestu je pritegnilo v preiskavo župnika v Steinabrücklu, ker je zlorabil neko 9letno deklico. — Trust premogokopov prirede konferenco za zedinjenje v nekaj trust

pravništvo „Slov. Naroda“.

***) Od teh je izgotoviti polovico po prvi, polovico po drugi velikostni meri.

Obrazec A.

Slavni trgovski in obrtni zbornici v

Kolek 1 K

Ponudba.

Podpisana obrtna zadruga v kronovini okraj izjavlja s tem, da je pripravljena dobavljati obuvale vsake vrste in številke velikostnega razreda¹⁾ po cenah, objavljenih v razglasu državnega vojnega ministrstva oddelek 13, št. 1545 z dne 22. julija 1903 v zmislu določil tega razglasa, ki so ji v popolnem obsegu znana, in kojim se popolnoma podvrže.

Seznam (sezname) onih članov zadruga, v katerih imenu se vlaga ta ponudba od podpisane zadruga, je (so) priložen(i).

N. dne 1903.

Pečat
obrtne
zadruga

Podpis.

Obrazec B.

Seznam²⁾

onih malih obrtnikov čevlarske (sedlarske, jermenarske itd.) stroke iz kraja³⁾ ki so pooblastili svojo podpisano pristojno obrtno zadrugo, povodom razglasa državnega vojnega ministrstva,

¹⁾ Ponudniki za oboroževalne in jezdne vrste naj izpuste besedo „obuvale vsake vrste, množine in velikostne vrste“, mestu tega pa je navesti število in vrsto sorte, katero hočejo dati.
²⁾ V ostalem se zaradi pravilne oblike seznama opozarja na točko 1. razglasa.
³⁾ Vsa vpisovanja v ta seznam morajo biti s črnilom.
⁴⁾ Če obsega zadruga več krajev, potem je sestaviti za obrtnike vsakega kraja poseben seznam. Istotako je za Dunaj za vsak okraj narediti poseben seznam.

odd. 13, št. 1545, z dne 22. julija 1903 razpisane datatve, vložiti ponudbo v njih imenu, da sprejeto dotično naročilo, da preskrbi oddajanje naročenih vrst in da dvigne zasluženi znesek.

Posamnih malih obrtnikov

krstno ime in priimek	stanovanja		Lastnoročni podpis
	ulica	hišna številka	

N., dne 1903.

Pečat
obrtne
zadruga

N. N.
(Podpis obrtnice zadruga)

Oblastveno potrdilo.

Da so gori označene osebe res podpisane obrtni zadrugi kot člani pristojne in k samostojni čevlarski (jermenarski itd.) mojstri zapisane v obrtnem registru ter stoje v predpisu davka, s tem potrjuje.

Pečat
obrtne
oblasti

N. N.
(Oblastveni podpis.)

N., dne 1903.

¹⁾ Tukaj je navesti število v seznamu se nahajajočih ponudnikov z besedami.
V ostalem se zaradi pravilne oblike seznama opozarja na točko 2. razglasa.

Preselitev trgovine.
Slavnemu p. n. občinstvu vljudo naznanjam, da sem **preselil** svojo zalogo **Orig.-Pfaff šivalnih strojev** v Ljubljani, v Sodnijske ulice 4 (Vodnikova hiša) nasproti justični palači.
Velepoštovanjem
Franz Tschinkel.
(2059-3)

Vozniki
za odvažanje zemlje itd.
se sprejmejo takoj.
Povpraša naj se pri stavi mestne hranilnice v Prešernovih ulicah ali pa v pisarni F. Supančiča na Rimski cesti.
(2084-2)

Stanovanje
z 2 sobama in pritlikino se odda za november-termin. (2057-5)
Povpraša se pri kamnoseku Vodniku, Kolodvorske ulice 32.

Trije lovski psi
„braki“, pravi „striski“, in sicer eden 4 leta star, dva po 5 mesecev stara, so na prodaj.
Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda.“
(2072-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zjutraj osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine v. Hebe, Francove v. Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine v. Hebe, Francove v. Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I. in II. razreda), Karlove v. Hebe, Marijine v. Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Lince, Budjevice, Plzena, Marijinih varov, Hebe, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odohod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 8. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih.
(1719)

Tovarna pohištva J.J. NAGLAS
v Ljubljani
Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7. Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Havra v New-York
samo 6 dni
vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki „Francoske prekomorske družbe“.
Edina
direktna in najkrajša črta.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ed. Šmarda
v Ljubljani, Dunajska cesta 6
blizu znane gostilne „pri Figovcu“.

Restavracija „pri črnem orlu“.
P. n.
Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem z današnjim dnem prevzel „Vorspernigovo“ restavracijo
v Gosposki ulici št. 3,
katero bom nadalje vodil pod imenom
restavracija „pri črnem orlu“.
Točil bodem izborno Steinfeldsko marčno pivo iz pivovarne bratov Reininghaus v Gradcu, dalje pristen čiček iz Gadove peči, Ljutomerčana, refoško, rizling i. t. d.
Postregel bom nadalje slavnemu občinstvu z izborno in ceno kuhinjo.
K mnogobrojnemu obisku vabita najvljudneje
Ana in Štefan Miholič.
Restavracija „pri črnem orlu“.

U založbi L. Schwentnerja v Ljubljani je pravkar izšlo
„13 naših krajev“
spisala
Zofka Hvedrova
Cena broš. 2 K 50 h, po pošti 2 K 60 h.
Znana pisateljica je s to zbirko črtic in povesti dokazala, kako bistro je opazovala in preštudirala našega kmeta, čegar enostranski verski in drugi nazori tako često pridejo v trpko uasprotje z nazori moderno izobraženega človeka, ki je tudi izšel iz njegove srede.
Med vrticami je precej satire in sarkazma. Zanimivo berivo! Elegančna oprema!

Otvoritev nove trgovine.
Vljudo naznanjam, da sem z dnem 1. avgusta otvoril
v **Kranju** nasproti g. Crobatha
trgovino z mešanim blagom
na drobno in debelo.
Ker mi je na tem, da p. n. odjemalce vseskozi zadovoljim, bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede nizkih cen upam, da bode spoštovano občinstvo moje dobro voljo upoštevalo, ter moje prizadevanje, postrežati z najboljšim in najfinjšim blagom podpiralo z najmnogobrojnnejšim obiskom.
V prijetni nadi, da mi izkažejo p. n. odjemalci svojo naklonjenost, bilježim z odličnim spoštovanjem
E. Miklavčič.
(2041-2)

Dr. Matej Pretner
odvetnik v Trstu
sprejme
stenografa.
Vstop takoj ali čim prej mogoče.
Plača po dogovoru.
(2071-1)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“
Akcijski kapital K 1.000.000.—
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2.
Zamavlja in ekskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje
Eskompt in inkasno menic.
Daje prodajne na vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.
vojaške ženininske kavejce.
Borzna naročila.